

**A hallási fogyatékkal élőknek
készített feliratokkal és jelnyelvi
tolmácsolással kapcsolatos jogszabályi
feltételek teljesülésének, a televíziós
műsorszámok akadálymentessé
tételének ellenőrzése**

(2015. I. félév)

Budapest, 2015. október 1.

A Médiatanács 1601/2011. (XI. 9.) számú határozata alapján a Műsorfigyelő és elemző főosztály 2011 szeptemberétől hatósági ellenőrzés keretében havi rendszerességgel vizsgálja az Mttv. 39. §-ának érvényesülését hat országos médiaszolgáltató programjában. 2014-ben az m3-mal hétre bővült az ellenőrzött médiumok száma. A vizsgálat célja a hallási fogyatékkal élőknek készített feliratokkal és jelnyelvi tolmácsolással kapcsolatos jogszabályi feltételek teljesülésének, a televíziós műsorszámok akadálymentessé tételének ellenőrzése.

Az Mttv. 39. § (2) bekezdése értelmében a közszolgálati és a JBE audiovizuális médiaszolgáltatók minden közérdekű közleményt, politikai reklámot, hírműsorszámot, valamint a politikai tájékoztató és a fogyatékos személyekről szóló műsorszámot kötelesek a hallási fogyatékkal élők befogadását megkönnyítő segédlettel ellátni. Továbbá feliratot vagy jelnyelvi tolmácsot kell biztosítaniuk a filmalkotásokhoz, a játékokhoz és a közszolgálati célokat szolgáló programokhoz. 2015-től minden fent nevezett műsorszámot akadálymentesítve kell közzétenniük. A feliratoknak a beszéddel szinkronban kell megjelenniük, és pontosan kell visszaadniuk az elhangzottak értelmét.

A 2014. decemberi törvénymódosításban megfogalmazott előírások az eredeti nyelven közzétett műsorszámok, valamint az élő, nem felvételről sugárzott programok akadálymentesítésének szabályozására irányultak. A nem felvételről közzétett műsorszámok esetében a törvénymódosítás könnyítést vezetett be, e műsoroknál ésszerűen elvárható pontosságú, az elhangzottakat megfelelő ütemben követő feliratozást írt elő - igaz, a program interjúit csak akkor lehet rövidített tartalmi összefoglaló formájában feliratozni, ha az átirat terjedelme az élő beszéd követését nem tenné lehetővé.¹

Március 15-én átalakultak a közmédia csatornái. A Duna TV lett a nemzeti főadó, az m1 pedig a napi aktuális csatorna. A közszolgálati tartalom mellett a Duna TV-n kaptak helyet az m1 szórakoztató műsorai, sorozatai és magazinjai. A korábban vegyes műsortartalmat sugárzó m1 hírcsatornává alakult. Huszonnégy órás hírszolgáltatást biztosít, továbbá háttér- és magazinműsorokat sugároz. Tematikájában a BBC, míg a napi adásszerkezetben az amerikai CNN televízió adja a mintát a műsorkészítők számára. Műsorstruktúrája naponta öt, stúdióból közvetített élő műsorblokkra épül (*Ma reggel, Ma délelőtt, Ma délután, Ma este, Ma éjjel*). A politikai, gazdasági, kulturális és egyéb szakmai témájú stúdióbeszélgetéseket élő kapcsolások, helyszíni riportok egészítik ki. A megújult

---

¹ **39. § *** (1) Az audiovizuális médiaszolgáltatás médiaszolgáltatójának törekednie kell arra, hogy műsorszámait fokozatosan hozzáférhetővé tegye a hallássérültek számára.

(2) A közszolgálati, illetve - legnagyobb éves átlagos közönségaránnyal rendelkező médiaszolgáltatása vonatkozásában - a JBE lineáris audiovizuális médiaszolgáltató köteles biztosítani, hogy valamennyi közérdekű közlemény, politikai reklám, hírműsorszám - beleértve a közlekedési híreket, a sporthíreket és az időjárás-jelentést -, politikai tájékoztató műsorszám, a fogyatékos személyekről szóló, illetve esélyegyenlőségről szóló műsorszám, filmalkotás, játék és a 83. §-ban foglalt közszolgálati célokat szolgáló műsorszám magyar nyelvű felirattal - például teletext szolgáltatáson keresztül - vagy jelnyelvi tolmácsolással is elérhető legyen.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott kötelezettség nem vonatkozik az eredeti nyelven elérhetővé tett műsorszámokra, ide nem értve a 99. § (2) bekezdése alapján közzétett műsorszámokat.

(4) Az (1) bekezdésben meghatározott kötelezettség 2012. évben legalább hatórányi, 2013. évben legalább nyolcórányi, 2014. évben legalább tízórányi napi műsoridő vonatkozásában terheli a kötelezetteket.

(5) A feliratozással, illetve jelnyelvi tolmácsolással megkezdett műsorszámot - a műsorszám egységét nem sértve -, valamint műsorszámok egymással dramaturgiailag összekapcsolódó sorozatát a médiaszolgáltató köteles annak teljes időtartama alatt feliratozni, illetve jelnyelvi tolmácsolással ellátni.

(6) A feliratozott műsorszámok előtt a médiaszolgáltatásban jelezni kell, hogy az érintett műsorszám az említett formában is elérhető a médiaszolgáltatáshoz kapcsolódó teletext szolgáltatáson. A műsorszámok szövege feliratozott változatának pontosnak kell lennie, és a képernyő történéseivel szinkronban kell állnia, az a műsorszámokban elhangzottak rövidített összefoglalóját abban az esetben tartalmazhatja, amennyiben a felirat - terjedelmére tekintettel - az elhangzottak követését nem tenné lehetővé.

(7) A feliratozásnak a nem felvételről közzétett műsorszámok esetében ésszerűen elvárható módon pontosnak és a képernyő történéseivel szinkronban állónak kell lennie.

(8) A műsorterjesztő köteles az audiovizuális médiaszolgáltató által biztosított teletext jelet, vagy más feliratozást a kép- és hangjelekkel időszinkronban minden egyes átviteli rendszeren, hálózaton vagy műsorterjesztő átviteli platformon továbbítani.

híradók mellett gazdasági, innovációs és kulturális hírműsorok láthatók, valamint új bel- és világpolitikai, európai uniós, egészségügyi, turisztikai, környezetvédelmi produkciók, egyházi és a fogyatékkal élőknek szóló magazinműsorok is szerepelnek a programban. Az éjszakai adás zárásaként angol nyelvű híradó jelentkezik, valamint részletes és állandóan frissülő országos közlekedési információkat is közlétesznek.

Szintén március 15-én kezdte meg működését a Petőfi TV, amely az m2 esti műsorsávjában érhető el, és hangvételében, tematikájában a Petőfi rádióhoz hasonlít. A fiatalokat célzó televízió főleg koncertprogramokkal, saját gyártású műsorokkal, fesztiválok és szórakoztató programok műsorba emelésével, valamint filmes, ismeretterjesztő tartalommal szolgál a 16-35 év közötti közönség számára. A Petőfi TV műsorstruktúrája, témái és produkciói a fiatalok ízléséhez kíván igazodni. Ismert és kevésbé ismert fiatal műsorvezetőkkel lendületes műsorokat sugároznak, amelyek igyekeznek maradéktalanul kihasználni az új divatirányzatok nyújtotta lehetőségeket. Megpróbálják programjukba integrálni a világhálót: a Facebookot, a Twittert, az Instagramot, a Youtube-ot. Az igyekezet egyelőre nem eredményezett sikert, a nézettségi mutatók szerint a célközönség eddig minimális érdeklődést mutatott a műsorok iránt. Elemzők szerint ennek legfőbb oka nem a csatorna programjában, hanem abban keresendő, hogy a célzott korosztály tagjai alig néznek tévét, az internetet használják kikapcsolódásra. A naponta jelentkező és a program gerincét adó két fő műsort (*Én vagyok itt, Böngésző: Szabad szörfölés a vizuális világban*) a csatorna nem tette elérhetővé a hallássérült fiatalok számára.

A Petőfi TV-hez hasonlóan az átalakult m1 sem vonzott sok nézőt. A kezdeti érdeklődés után a csatorna közönségaránya a felére esett vissza. A nézők számának csökkenésében minden bizonnyal az is közrejátszott, hogy az m1 már nem számít főcsatornának és nem sugároz olyan műsorokat (filmeket, szórakoztató és sportműsorokat), amelyeket a nézők leginkább kedvelnek. Az átalakítás eredményeként sikert a Duna TV könyvelhetett el, tekintve, hogy március közepe óta megduplázta a közönségarányát. Az új nemzeti főadó legnépszerűbb programjainak a *Don Matteo* című olasz filmsorozat és a sportműsorok számítanak. A sorozatnak minden epizódját feliratozva vetítették, a sportműsoroknak azonban mindössze négy százalékát tette hozzáférhetővé a csatorna a hallássérült nézők számára.

Az NMHH vizsgálatának módszere

A műsorok elemzése meghatározott szempontrendszer szerint, egy erre a célra kifejlesztett webes alkalmazás segítségével történik (<https://monitoring.nmhh.hu>). A szempontrendszer a műsorszámok formális jellemzői mellett (a sugárzás dátuma, időpontja, a médiaszolgáltató neve, a program címe, műfaja) az alábbi kérdéseket tartalmazza:

- akadálymentesítették-e a médiaszolgáltatók a törvényben kötelező jelleggel előírt műsorszámokat, azaz a hírműsorokat, sporthíreket, időjárás-jelentéseket, közlekedési híreket, a közérdekű közleményeket, a fogyatékos személyekről szóló műsorokat és a politikai tájékoztató programokat,
- minden, az Mttv. (2) bekezdésében meghatározott műsorszámot elláttak-e segédlettel,
- a teletext felirattal ellátott műsorszámok előtt közzétettek-e felhívást és oldalszámot, illetve - megfelelő volt-e a feliratozás, jeltolmácsolás minősége, előfordultak-e hiányosságok, hibák?

Az ellenőrzés hét televíziós csatorna programjára irányult, melyekből öt közszolgálati (m1, m2, m3, Duna Televízió, Duna World), kettő kereskedelmi (RTL Klub, TV2) médiumnak számít. Négy általános tematikájú televízió mellett egy hír, egy gyerekcsatorna, valamint egy archív tartalmakat sugárzó szolgáltató szerepelt. Az egyes hónapokban a hét médiaszolgáltatónak összesen 28 véletlenszerűen kiválasztott műsornapját vizsgáltuk, valamennyi elemzésbe vont csatornán havonta négy nap analizését végeztük el a 00:00-tól 24:00 óráig adásba kerülő műsorszámokra

vonatkozóan. A vizsgálat eredményei az ellenőrzésbe vont napok adatain és az abból nyert átlagértékeken alapulnak.

A kódolást hallássérült külsős munkatársak végezték, akiket az érdekvédelmi szervezet ajánlása alapján, próbamunka elvégzése után választottunk ki a jelentkezők közül. A kódolók klasszikus távmunkában dolgoznak, a felvételeket az NMHH ftp szerveréről töltik le.

A vizsgálat eredménye

Az alábbiakban 2015 első félévének tapasztalatait foglaljuk össze. A vizsgált hat hónap 168 műsornapjának elemzése során több mint 3871 műsoróra kontrollját végeztük el. Az adatfelvétel eredményeként megállapítható, hogy a vizsgált médiaszolgáltatók az ellenőrzésbe vont napokon vetített műsorszámoknak a 74 százalékát látták el segédlettel.

Hallási fogyatékkal élők számára is befogadható műsorszámot az első félév ellenőrzött napjain leghosszabb időtartamban a TV2 (442 óra) adott közre. A magas óraszámot biztosító csatornát némi lemaradással követte a Duna Televízió, az m2 és az RTL Klub, míg az m3 és a Duna World csekélyebb óraszámban tette hozzáférhetővé a műsorait. A legalacsonyabb akadálymentesített műsoridőt az m1-en regisztráltuk.

1. táblázat: Segédlettel ellátott műsorórák száma

	összes vizsgált műsoróra	segédlettel ellátott műsoróra	egy napra jutó segédlettel ellátott átlag műsoróra
Duna TV	575:56:56	428:49:41	17:52:04
Duna World	575:53:39	390:10:08	16:15:25
m2	575:56:40	423:56:12	17:39:50
m1	552:39:01	365:16:38	15:13:12
m3	439:30:16	398:50:23	16:37:06
RTL Klub	575:54:21	416:52:52	17:22:12
TV2	575:59:58	442:15:41	18:25:39

2015-től az előírt kötelező óraszám helyett minden olyan műsorszámot akadálymentesíteni kell a napi programban, amely megfelel az Mttv. 39. § (2) bekezdésében szereplő meghatározásnak. A félév során az akadálymentesítendő műsoridő 95,6 százalékát látták el segédlettel a vizsgált médiaszolgáltatók, amelyek közül kettő teljesítette maradéktalanul valamennyi elemzésbe vont napon a fenti elvárást (m3, TV2).

A hallássérült nézők számára nyújtott segítség 99,2 százalékban feliratot, döntő mértékben teletext átíratot jelentett. Az akadálymentesített programok 0,8 százaléka volt jelnyelvezve látható. Híradók sporthírek, parlamenti közvetítés, vallási műsorok, valamint gyerekek és fogyatékkal élők számára készült programok voltak e segédlettel megtekinthetők a közszolgálati csatornákon. Néhány alkalommal az m1-en az adást záró Himnuszt is jelnyelven adták elő. Az említett műsorok egy részét a jeltolmács mellett felirattal is ellátták. A kereskedelmi televíziók nem sugároztak jelnyelvezett műsorszámot. Az m2-n az animációk egy részét és a *Hetedhét híradót* gyerek jelnyelvi narrátorok segítségével tolmácsolták az olvasni még nem tudó kicsiknek.

Segédlettel kötelezően ellátandó műsorszámok

A segédlettel kötelezően ellátandó programok között a törvény kiemeli a hírműsorokat, a közérdekű közleményeket, a sport- és időjárás-jelentéseket, a politikai tájékoztató műsorokat, a

politikai reklámokat, valamint a fogyatékos személyekről, illetve esélyegyenlőségről szóló műsorszámokat.

A félév során ellenőrzött 1123 híradónak 8,7, míg az időjárás-jelentéseknek 4,4 százaléka nem kapott segédletet. A vizsgált napokon a *sporthírek* - egy kivétellel - akadálymentesítve kerültek a képernyőre. A kereskedelmi tévék programjában az ellenőrzött napokon nem szerepeltek sporthírek. Az m1 és a Duna World híradóinak egy részén a feliratozás mellett jeltolmács is közreműködött.

Közérdekű közleményeket minden vizsgált csatorna programjában regisztráltunk, a közleményekben az információk minden esetben írásban, a hallássérült nézők számára is hozzáférhető módon jelentek meg.

Fogyatékkal élő személyekről szóló műsor az m1 (*Esély*) és a Duna TV (*Akadálytalanul*) programjában volt látható, amelyek minden esetben segédlettel ellátva kerültek adásba. A műsorszámok mindegyikén a felirat mellett jelnyelvi tolmács is közreműködött. A rendszeresen jelentkező magazinok mellett más műsorokban is láthattak a nézők fogyatékkal élőkkel foglalkozó szegmenseket.

A figyelemfelhívás és a txt. oldalszám kitételében nagyobb mértékű hiányosságot csak az m1-nél tapasztaltunk, ahol a többórás összetett műsorok egyes részei előtt nem volt felhívás. Véleményünk szerint azonban nem szükséges, hogy a gyakorlatilag összefüggő műsorfolyam minden szegmense előtt megjelenjen a figyelmeztetés, ezért a nagy műsorblokkok előtti figyelemfelhívást érvényesnek tekintettük az összetett műsor minden szegmensére vonatkozóan. A többi közszolgálati csatorna teletext felirattal sugárzott műsorai előtt mindig olvasható volt a figyelmeztetés. A kereskedelmi médiaszolgáltatók vizsgált napjain négy olyan műsorszámot regisztráltunk, amelyek előtt hiányzott a figyelemfelhívás.

2. táblázat: Felhíváshiány

dátum	időpont	vége	időtartam	csatorna	cím	műfaj
2015.03.07.	1:19:56	1:20:56	0:01:00	RTL Klub	4ütem	autómagazin
2015.03.13.	1:19:02	1:20:02	0:01:00	RTL Klub	4 Ütem	autómagazin
2015.01.12.	17:12:41	17:13:41	0:01:00	TV2	Geotermikus energia	ismeretterjesztő program
2015.01.12.	20:15:29	20:16:29	0:01:00	TV2	Geotermikus energia	ismeretterjesztő program

A médiaszolgáltatók legnagyobb arányban hazai gyártásban készült műsorokat akadálymentesítettek. A kínálatban közel azonos megoszlásban szerepeltek az amerikai, illetve az európai országokból importált alkotások.

3. táblázat: Az akadálymentesített műsorszámok gyártási hely szerinti megoszlása

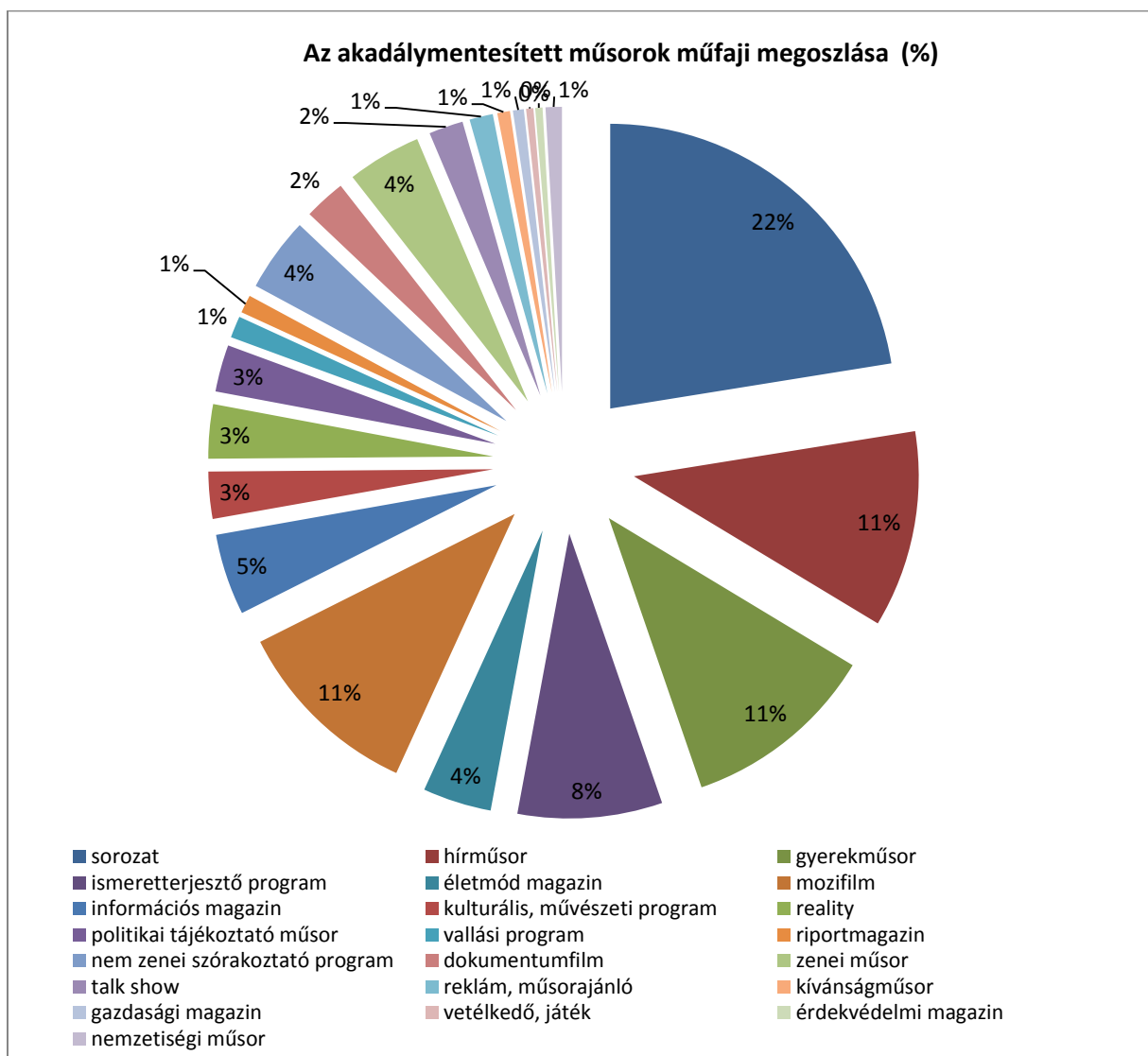
	%
Magyarország	62
Európa	17
USA	15,5
egyéb ország	5,4

2015-ben az akadálymentesített műsorkínálatban két tényező eredményezett változást. A köztévék profiljának átalakulása következtében nőtt a hír és a politikai tájékoztató műsorok száma, új

háttéműsorok jelentkeztek, illetve a korábbi műsorok átrendeződtek és más csatornákon voltak megtekinthetők.

Az idei évtől a törvény az akadálymentesítési kötelezettséget a korábban megjelölt műsorszámokon túl minden közszolgálati célt szolgáló műsorra érvényesítette, aminek következtében szinte minden műfajból több alkotás vált hozzáférhetővé a hallássérült nézők számára is.

A műsorkínálat összetételét jellemző tendenciák azonban lényegesen nem változtak, legnagyobb arányban ebben a félévben is a sorozatok, a hírműsorok és a gyermekeknek készült programok kaptak segédletet. Mozifilmek, ismeretterjesztő és információs műsorok, valamint a különböző zenés, illetve prózai szórakoztató műsorok szerepeltek nagyobb arányban az akadálymentesített programok között. A meséken és az animációs sorozatokon túl a gyermekek számára készült ismeretterjesztő, kulturális és vallási műsorokat is felirattal vetítették. A legszínesebb választékot a Duna Televízió biztosította, míg a legszűkebb repertoárral az m2 rendelkezett.

Az év első hónapjaiban a feliratok minőségében változás nem volt tetten érhető, továbbra is előfordult hiány, aszinkronitás és tartalmi pontatlanság. Márciustól a hibák száma fokozatosan csökkent, az m2, az m3 és a TV2 felirataiban minimális volt az anomáliák előfordulása.

Az m1-en a hibák nagyobb arányban mutatkoztak. A *Ma reggel, Ma délelőtt, Ma délután, Ma este* című műsorokban nagyrészt automata beszédfelismerő programot alkalmaztak, amellyel megfelelő mennyiségű, de nehezen követhető feliratozást produkáltak. Egyes műsorrészekben a felirat jelentősen késétt, lényeges mondatok kimaradtak, illetve előfordultak szótévesztések, vagy a mondatok vége lemaradt.

A *Hírek 1 percben* című rövid hírösszefoglalók feliratozása gyakran késve kezdődött, vagy hiányos volt, aszinkronitás és felirattévesztés egyaránt előfordult, illetve a műsorszámok egy része egyáltalán nem kapott segédletet. Megjegyzendő, hogy ilyen rövid műsor esetében a terjedelmében jelentéktelennek tűnő felirathiány egy teljes híregység értelmezését teszi lehetetlenné. További hiányosság, hogy az m1 a műsorok akadálymentesítését csak 6 óra után kezdte meg, vagyis 00:00 – 06:00 óra között nem látta el segédlettel a programokat.

Az RTL Klub *8:08 Minden reggel* című műsorában nem javult a feliratozás, rendkívül hiányos tartalmi összefoglalókkal jelenítették meg az elhangzottakat, amelyek általában 10-40 másodpercet késtek, így nem tették lehetővé a hangsáv követését. Sok esetben a műsorvezetői kérdések sem kerültek kiírásra. A feliratozás nem felelt meg az élő műsorokra vonatkozó „*ésszerűen elvárható*” pontosság követelményének sem.

A TV2 reggeli magazinjában, a *Mokkában* a műsorvezetői szövegek, kérdések pontosan feliratozottak voltak. A riportalányok által mondottak tartalmát összefoglaló szövegekkel adták vissza, amelyek 10-20 másodpercet késtek. Mivel az átiratok, ha nem is szó szerint, de lényegében tartalmazták az elhangzottakat, ezért a feliratozás - véleményünk szerint - elfogadható volt.

Mindkét műsor esetében javasolt a beszélgetések követhetővé tétele érdekében a beszélők nevének (monogramjának) megjelenítése a feliratokon, tekintve, hogy a jelentős késések miatt nehezen követhető, hogy az éppen kiírt szöveget ki mondta.

A vizsgálat szolgáltatókra bontott eredményei

Az első félévben a vizsgált médiaszolgáltatók közül az **m1** tett közzé legalacsonyabb óraszámában feliratozott műsorokat, és az ellenőrzött napok mindegyikén az elvártnál kevesebb műsorszámot akadálymentesített. Naponta átlagosan 15 órányi programot látott el segédlettel, ezzel a műsoridő 66 százalékát tette hozzáférhetővé az érintettek számára. Az időjárás-jelentések 5,6 százaléka, a híradók 13 százaléka nem kapott segédletet, a felirat minden esetben a *Hírek 1 percben* című rövid hírösszefoglalókról hiányzott. A sport és közlekedési hírek mindegyikét segédlettel sugározták. A közérdekű közlemények felirattal, a hallássérült nézők számára is hozzáférhető módon kerültek bemutatásra. Az m1 programjában rendszeresen szerepelt fogyatékkal élő emberek számára készült műsorszám, melyet minden esetben mindkét segédlettel ellátva, hibátlan feliratozással adott közre. A közszolgálati csatorna túlnyomó részben magyar gyártású programokat akadálymentesített. Március 15-ig az m1 gazdag repertoárral rendelkezett, legnagyobb arányban sorozatokat, mozifilmeket és ismeretterjesztő műsorokat sugárzott felirattal, de szerepelt a kínálatában talk show, dokumentumfilm, kulturális és vallási műsor is. A második negyedévben a tematikának megfelelően főként hír- és tájékoztató műsorokat kínált a nézőknek. Az ellenőrzött napokon a legtöbb hibát az m1 műsoraiban rögzítettük, az anomáliák mindegyik fajtája megtalálható volt a feliratokban.

Az **m2** naponta átlagosan 17,6 órányi programot akadálymentesített, ezzel a műsoridő 73 százalékát tette elérhetővé. A sporthíreket, az időjárás-jelentéseket és a híradókat segédlettel adta közre, amelyek előtt minden esetben megjelenítette a figyelemfelhívást. Politikai tájékoztató műsorszám, politikai reklám és fogyatékos személyekről szóló műsor nem szerepelt a vizsgált napok programjában. Profiljának megfelelően elsősorban gyermek és ifjúsági műsorokat sugárzott, az esti műsoridőben pedig mozifilmeket, sorozatokat és ismeretterjesztő programokat kínált a

szélesebb nézőközönségnek, mely műsorokat a Petőfi TV indulását követően a fiataloknak készült szórakoztató műsorok váltották fel. A hírcsatorna megalakulása után a kínálatából kikerültek a híradók, sporthírek és időjárás-jelentések. A mesék egy részét és a *Hetedhét híradót* jelnyelvi narrátorok tolmácsolták az olvasni nem tudó gyerekeknek. A legtöbb akadálymentesített műsor európai gyártásban készült, melyeket a Magyarországon előállított produkciók követtek. A segédletekben előforduló hibák száma minimális volt.

Az **m3** naponta átlagosan 16,5 óra programot feliratozott, továbbá a törvény által kijelölt műsorszámok mindegyikét segédlettel sugározta az ellenőrzött napokon. Műsorainak 91 százalékát akadálymentesítette, és a teletext feliratos műsorszámok előtt mindig közzétette a figyelemfelhívást. Politikai tájékoztató műsor, fogyatékkal élő személyekről szóló program és jeltolmácsolt műsorszám nem szerepelt a kínálatában. A feliratozott műsorok túlnyomó többsége hazai gyártásban készült, amelyeket az európai országok alkotásai követtek a sorban. Az akadálymentesített kínálatban az archív felvételek közül sorozatok, zenei és szórakoztató műsorok, valamint sportprogramok, ismeretterjesztő filmek kaptak helyet a legnagyobb arányban. Az éjszakai műsorsávban tematikus csoportokba rendezett archív fotókat vetítettek szöveges információval.

A **Duna Televízió** naponta 17,7 órányi műsoridő akadálymentesítésével programjai 74 százalékát tette befogadhatóvá a hallássérült nézők számára. A **Duna World** naponta átlagosan 16 órányi műsoridőt feliratozott, így műsorainak a 68 százalékához biztosította a hozzáférést. A vizsgált napok kétharmadánál a törvény által kijelölt műsorok egy része nem kapott segédletet a két közszolgálati adónál. A sporthíreket mindkét csatorna felirattal sugározta, egy részükön a szövegek mellett jelnyelvi tolmács is közreműködött. A félév során három híradó és az időjárás-jelentések 9 százaléka segédlet nélkül voltak láthatóak. A hiányosságok mindegyike az első negyedévben jelentkezett, míg a második negyedévben az említett műsorok már mind akadálymentesítve kerültek bemutatásra. Politikai tájékoztató műsorok március közepéig szerepeltek a kínálatban, melyeknek a 62 százalékát látták el felirattal. A döntő mértékben Magyarországon készült műsorokon kívül európai produkciók kerültek még nagyobb számban a képernyőre. A közszolgálati csatornák átalakulása után az m1 ismert műsorai és a népszerű sportközvetítések a Duna TV programjába kerültek át, tovább gazdagítva az eredetileg is színes repertoárt. Mindkét csatorna széles kínálatot biztosított, amelynek élén a sorozatok, mozifilmek és ismeretterjesztő programok álltak. Rendszeresen láthattak a nézők jelnyelvi tolmáccsal ellátott műsorokat is.

Az **RTL Klub** naponta átlagosan 17 órányi programot feliratozott az ellenőrzött időszakban, és a kijelölt műsorokat mind felirattal adta közre. Nőtt a hallássérült nézők számára is befogadható programok aránya, mivel a műsoridő 72,4 százalékát segédlettel látta el. Fogyatékkal élőkről szóló műsor, politikai reklám, sporthírek és jeltolmácsolt műsorszám nem szerepelt a kínálatában. Az akadálymentesített programok többsége magyarországi, illetve amerikai gyártásban készült. A felirattal vetített műsorszámok előtt két esetben hiányzott a figyelemfelhívás és a txt. oldalszám megjelölése. A műfaji paletta kis mértékben bővült, a lista élén a sorozatok, a mozifilmek és a gyermekeknek készült rajzfilmek szerepeltek, majd a hírműsorok és a reality-k következtek. Az élő műsorok feliratozását a csatorna továbbra sem tudta kellő színvonalon megoldani, a feliratok késtek és csak részben közvetítették az elhangzott tartalmakat.

A **TV2** napi 18,4 óra akadálymentesítésével a műsoridő 77 százalékát tette befogadhatóvá a hallássérült nézők számára, valamint a kötelezettség hatálya alá tartozó műsorszámok mindegyikét segédlettel sugározta. Egy kivétellel a hírműsorok és az időjárás-jelentések feliratozva kerültek a képernyőre. Politikai tájékoztató műsor, sporthír, fogyatékkal élők számára készült és jeltolmácsolt műsorszám nem szerepelt a vizsgált napok programjában. A legtöbb akadálymentesített műsorszám hazai gyártásban készült, melyeken kívül amerikai produkciók fordultak elő nagyobb

arányban. A repertoár élén sorozatok, mozifilmek és hírműsorok álltak, de figyelemmel kísérhették a hallássérült nézők a reality és a szórakoztató műsorokat is.

Összefoglalva megállapítható, hogy 2015 első hat hónapjában a közszolgálati csatornák átalakulása és a szabályozás változása hatással volt az akadálymentesített programkínálatra. A segédlettel ellátott műsoridő növekedett, ezáltal a műsorszámoknak a háromnegyede hozzáférhetővé vált az érintettek számára. A vizsgált hét médiaszolgáltató az összes műsoridejének 74 százalékát akadálymentesítette. Még kedvezőbb, 95,6 százalékos eredményt kapunk, ha a kötelezettség hatálya alá tartozó műsorszámok és a ténylegesen akadálymentesített műsoridő arányát vesszük figyelembe. A közszolgálati médiumok gazdag műsorkínálatot biztosítottak, és kis mértékben a kereskedelmiek repertoárja is bővült. A népszerű műsorokat mindegyik médiaszolgáltató igyekezett a hallássérült nézők számára is elérhetővé tenni. Az anomáliák száma valamelyest csökkent, de a feliratozás minőségében javulást csak az m2, m3 és TV2 műsorainál tapasztaltunk. A nem felvételről közzétett, „élő” műsorok feliratozása még sok kívánnivalót hagy maga után, mivel az átiratok továbbra is késve és hiányosan adják vissza az elmondottakat. A kereskedelmi csatornák a 2015-ben életbe lépett normáknak a korábbiaknál jobban meg tudtak felelni, ennek eredményeként látványos javulást értek el. A műsorszámukat az elvárásnak megfelelő, vagy annál nagyobb mértékben akadálymentesítették minden vizsgált napon.

Jogkövetkezmények:

Duna Médiaszolgáltató Nonprofit Zrt. határozat (Duna, Duna World, m1, m2, m3 médiaszolgáltatások)

Vizsgált időszak	Határozat száma	Jogsértés	Jogsértések esetszáma	Alkalmazott jogkövetkezmény és mértéke
2015. január, február, március	MN/14625-5/2015.	Mttv. 39. § (2) bekezdés	450	4.500.000 Ft bírság
		39. § (5) bekezdés	46	460.000 Ft bírság
		39. § (6) bekezdés első mondata	47	470.000 Ft bírság
		39. § (6) bekezdés második mondata	47	470.000 Ft bírság
2015. április, május, június	eljárás nem indult			

TV2 Média Csoport Kft. határozatok (TV2 médiaszolgáltatás)

Vizsgált időszak	Határozat száma	Jogsértés	Jogsértések esetszáma	Alkalmazott jogkövetkezmény és mértéke
2015. január, február, március	MN/14629-4/2015.	39. § (2) bekezdése	3	Mttv. 186. § (1) bek.
		39. § (6) bekezdésének első mondata	2	Mttv. 186. § (1) bek.
		39. § (5) bekezdése	3	525.000,- Ft bírság
		39. § (6) bekezdésének második mondata	5	950.000,- Ft bírság
2015. április, május, június	eljárás nem indult			

Magyar RTL Televízió Zrt. határozatok (RTL Klub médiaszolgáltatás)

Vizsgált időszak	Határozat száma	Jogsértés	Jogsértések esetszáma	Alkalmazott jogkövetkezmény és mértéke
2015. január, február, március	MN/14628-5/2015.	39. § (2) bekezdése	4	200.000,- Ft bírság
		39. § (5) bekezdése	4	500.000,- Ft bírság
		39. § (6) bekezdésének első mondata	2	210.000,- Ft bírság
		39. § (6) bekezdésének második mondata	8	1.680.000,- Ft bírság
2015. április, május, június	Eljárás indító végzés: MN/25732-2/2015.	vélelmezett jogsértés - 39. § (6) bekezdés második mondata	6	eljárás folyamatban